ความสำคัญของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

THE IMPORTANCE OF DETERMINATION AND PASSION FOR LEARNING OF THE TEACHING PROFESSION STUDENTS OF THE FACULTY OF EDUCATION KASETSART UNIVERSITY

[1]จารุริน อยู่ญาติมาก, [2]มนัสนันท์ หัตถศักดิ์ และ [3]ปวีณา อ่อนใจเอื้อ

[1]Jarurin Yooyartmark, [2] Manasanan Hatthasak and [3]Paweena Onjai_uea

[1]มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ประเทศไทย

[1]Kasetsart University, Thailand

[1]Jarurin.y@ku.th, [2]hutthasak@gmail.com, [3]fedupny@ku.ac.th.,

Received : March 3, 2023; **Revised** : March 24, 2024; **Accepted** :April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์เนื้อหาของอาจารย์ผู้สอนทั้ง 5 ท่าน มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ โดยแบ่งกลุ่มได้ดังนี้ กลุ่มที่หนึ่ง คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความสนใจในวิชาชีพครู การรู้จักตนเอง การมีเป้าหมายที่ชัดเจน และกลุ่มที่สอง คือ ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว มีผู้ปกครองประกอบอาชีพครู ส่งผลให้ลูกเข้าใจงานอาชีพครูตลอดจนรักในวิชาชีพครู โดยมีผู้ปกครองเป็นต้นแบบที่ดี และสภาพแวดล้อมทางสังคมต่าง ๆ ได้แก่ ความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งจัดว่าเป็นอาชีพหนึ่งในการเป็นข้าราชการที่มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับในสังคมในปัจจุบัน ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากกับนิสิตวิชาชีพครู เพราะช่วยให้มีความอดทน ความมีวินัย สู้ไม่ถอย แม้ต้องเจออุปสรรคระหว่างเรียน โดยเฉพาะนิสิตวิชาชีพครูที่มีเป้าหมายชัดเจนจะพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ เพราะตระหนักถึงความสำคัญที่เกิดจากปัจจัยภายในตัวนิสิตที่เห็นถึงความสำคัญ

---

[1] นิสิตปริญญาโท ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

[2] รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้วยตัวเอง หรือได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยภายนอกจากอาจารย์ผู้สอนทำให้เห็นความสำคัญในการตั้งใจเรียนในรายวิชาชีพครู นอกเหนือจากนี้เมื่อนิสิตวิชาชีพครูไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหรือจบการศึกษาไปประกอบอาชีพครูแล้ว ยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ด้วย แนวทางการส่งเสริมความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนให้กับนิสิตวิชาชีพครู โดยอาจารย์ผู้สอนสามารถชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับรายวิชา เพื่อให้นิสิตวิชาชีพครูเห็นความสำคัญและรู้เป้าหมายของรายวิชา นำไปสู่การสร้างแรงจูงใจให้กับนิสิตวิชาชีพครูในการกำหนดเป้าหมายของตัวเองได้อย่างชัดเจน ทั้งยังสามารถสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิตวิชาชีพครูอีกด้วย

คำสำคัญ : นิสิตวิชาชีพครู; ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน; คณะศึกษาศาสตร์

Abstract

This research is qualitative. The objective is to study the importance of determination and passion for learning among students in the teaching profession. Faculty of Education, Kasetsart University. The results showed that from the content analysis of the 5 instructors, there was a consensus on various factors, divided into groups as follows: The first group is internal factors, namely interest in the teaching profession. Self-Awareness And the second group is external factors, namely family. There are parents who are engaged in the profession of teachers. As a result, the child understands the teaching profession as well as loves the teaching profession. Parents are role models and social environments. The teaching profession is a high profession, which is considered one of the professions of being an honorable public servant that is accepted in today's society. This makes it clear the importance of studying hard in the teaching profession. In addition to this, when students of the teaching profession go to practice the teaching profession or graduate to become a teacher.The determination and passion for learning are therefore very important and necessary for students in the teaching profession because it helps to have patience, discipline and never back down, even when faced with obstacles during studying, especially for students of the teaching profession who have a clear goal to always improve themselves because they recognize the importance caused by internal factors in the students who see the importance on their own or are stimulated by external factors from the teaching staff. They can also be role models for their students. Guidelines for promoting determination and passion for learning for students in the teaching profession. The instructor can explain details about the

course. To enable teaching students to see the importance and understand the goals of the course. Leads to creating motivation for teaching students to clearly set their own goals. It can also create a climate of learning in the classroom that is conducive to learning for teaching professional students.

Keywords : The Teaching Profession Students; The Determination and Passion for Learning; Faculty of Education

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพในสังคม ประเทศและของโลก มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศสามารถเรียนรู้ได้ตามความถนัดความสนใจ และดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข มีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมพหุวัฒนธรรมที่เป็นพลวัตในโลกศตวรรษที่ 21 ด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับ (อดุลย์ วังศรีคูณ, 2557) กล่าวว่าการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะด้านการมีความรอบรู้ในวิชาแกน มีความรู้ในขอบข่ายของศตวรรษที่ 21 มีทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรมมีทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี มีทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สิ่งที่จะทำให้ผลผลิตหรือผู้เรียนมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของคนในศตวรรษที่ 21 ได้ ขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ดังนั้นการพัฒนานักเรียนจึงต้องพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนิสิต ส่งเสริมวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการคิด และการบริการวิชาการเชิงรุกเกี่ยวกับการพัฒนาการคิดและศาสตร์ทางการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของสังคม (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2563) ดังนั้นการสร้างครูที่ดีที่จึงควรพัฒนานิสิตครูให้มีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นครูเพื่อให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นครูจึงจะสามารถเป็นครูที่ดีไปพัฒนาผู้เรียนในสังคมได้ เพราะการเลือกประกอบอาชีพครูนั้นมีอิทธิพลที่สำคัญคือ ความมุ่งมั่นตั้งใจ ซึ่งกล่าวว่าเป็นกระบวนการทางความคิดต่อตนเองจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากการตั้งเป้าหมายไว้ ดังนั้นความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นครูเป็นกระบวนการทางความคิดที่นิสิตครูต้องการจะประกอบอาชีพครูในอนาคต (Akanbi, 2013; BarNir, Torquati, Raikes and Huddleston-Casas, 2007 อ้างใน สุขุมาลย์ หนกหลัง, และ ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ, 2561)

ความมุ่งมั่นในการเรียนจัดเป็นคุณสมบัติสำคัญอย่างยิ่งที่สังคมไทยในปัจจุบันต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกคน เนื่องจากความมุ่งมั่นเป็นเรื่องของความตั้งใจและเป็นองค์ประกอบแรกที่ทำ

ให้ถึงชัยชนะ ซึ่งคนเรานั้นไม่เพียงต้องการมีชีวิตอยู่เท่านั้น แต่ยังอยู่แสวงหาสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งต้องทำอย่างทุ่มเททำให้ดีกว่าเพื่อให้เกิดการพัฒนาและพยายามทำให้ดีที่สุด มีเป้าหมายในการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ทุ่มเททำสุดความสามารถจนประสบความสำเร็จ (Orlick, 2006 อ้างใน ฉัตรลดา เพ็งผลา, 2558) คนที่มีความมุ่งมั่นย่อมทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ ทั้งยังมีความสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาแก่ชาติได้ด้วย ทำให้ประเทศมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ย่อมทำให้เป็นคนที่มีความรู้กว้างขวาง มีปัญญาเฉลียวฉลาดและไหวพริบดี ความมุ่งมั่นจึงถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการกระทำทุกเสี้ยววินาที ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งบรรลุถึงระดับสูงสุด เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ เพราะแม้ว่าจะมีเป้าหมายในชีวิตที่ดีเลิศแต่คงไม่ทำอะไรให้ประสบความสำเร็จได้เลยถ้าปราศจากความมุ่งมั่น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ความมุ่งมั่นจึงถือว่ามีความสำคัญ เปรียบเสมือนรากฐานสำคัญในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เช่น การเรียนของผู้เรียนที่จะเรียนให้ได้ดี จึงควรเริ่มต้นจากความมุ่งมั่นในการเรียน และต้องมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนควบคู่ไปด้วย ซึ่งการเรียนที่จะประสบความสำเร็จได้ยังมีอีกหลายองค์ประกอบด้วยกัน ผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน มีคุณลักษณะที่แตกต่างกันเป็นผลมาจากลักษณะและนิสัยทางพันธุกรรม ประสบการณ์เดิมและรวมสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล (Kolb, 1984 อ้างใน ฉัตรลดา เพ็งผลา, 2558) และยังมีปัจจัยภายนอกอีกหลายทาง เช่น ลักษณะของบุคลิกภาพ การอบรมเลี้ยงดู และรูปแบบการใช้ชีวิต ซึ่งอาจทำให้มีความต้องการในการพัฒนาตนเองที่แตกต่างกัน

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน (Passion for Learning) ของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยศึกษาความสำคัญในการทำนายต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นประโยชน์แก่คณบดี อาจารย์ผู้สอนในคณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาตรี ตลอดจนผู้ปกครองที่จะใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมหรือพัฒนาประสิทธิภาพให้กับนิสิตที่จะไปประกอบอาชีพเป็นครูและอาจารย์ในอนาคตอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสำคัญของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คืออาจารย์ที่สอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 509 คน

ผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 5 ท่าน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) เป็นผู้ที่รับผิดชอบสอนในรายวิชาชีพครูไม่น้อยกว่า 10 ปี

2) เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนานิสิตวิชาชีพครู ซึ่งได้มาจากการเลือกเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนในด้านความสำคัญและด้านปัจจัยของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2566

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับความสำคัญของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู ซึ่งมีข้อคำถามปลายเปิด 8 ข้อ มีค่าความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ระหว่าง 0.66 – 1.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยระเบียบวิธีการเชิงคุณภาพจากอาจารย์ทั้ง 5 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน

จากความเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครูมีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยภายในที่เกิดจากนิสิตวิชาชีพครูโดยตรง เช่น ความสนใจในวิชาชีพครู การรู้จักตนเองและมีเป้าหมายของตนเองที่ชัดเจนเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นอันดับแรก นอกเหนือจากนี้ปัจจัยภายนอก เช่น ครอบครัว มาจากการเห็นผู้ปกครองประกอบอาชีพครู ส่งผลให้เข้าใจงานอาชีพครูและรักในวิชาชีพครูโดยมีผู้ปกครองเป็นต้นแบบที่ดี และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทางสังคม ได้แก่ ความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง รวมถึงเป็นอาชีพหนึ่งในการเป็นข้าราชการที่มีเกียรติ และเป็นที่ยอมรับในสังคมในปัจจุบัน ซึ่งนิสิตวิชาชีพครูควรประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความมีวินัย ความอดทน ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ความโอบอ้อมอารี และการมองโลกในแง่ดี ในขณะเดียวกันบริบท หรือสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ควรเริ่มจากการจัดบริบทและสภาพแวดล้อมของหลักสูตร โดยที่หลักสูตรพยายามจัดบริบทและสภาพแวดล้อมให้นิสิตเห็นความสำคัญของวิชาชีพครู ได้เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพครูโดยตรง เช่น การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้นิสิตวิชาชีพครูมีอุดมการณ์ ความเข้าใจ หลักการ วัตถุประสงค์และกระบวนการในการพัฒนานักเรียน หรือพัฒนาเยาวชน ตลอดจนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา เพื่อให้นิสิตวิชาชีพครูได้เรียนรู้งานเกี่ยวกับครูโดยตรง ที่

นอกเหนือจากงานสอนหนังสือ รวมถึงมีการจัดสัมมนาหลังจากที่นิสิตวิชาชีพครูได้ไปฝึกสอนในโรงเรียนในระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพื่อนำประสบการณ์ของตนเองมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกับอาจารย์และเพื่อนด้วยกัน แล้วนำวิธีการแก้ปัญหาที่ได้รับจากอาจารย์ และเพื่อนกลับไปปรับใช้แก้ปัญหาของตนเองได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งอาจารย์ผู้สอนควรมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นตัวแบบที่ดีแก่นิสิตวิชาชีพครู โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นต้นแบบในเรื่องเทคนิคการถ่ายทอดเนื้อหาให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

2. ความสำคัญของความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน

ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพราะส่งผลให้นิสิตวิชาชีพครูมีอุปนิสัยที่มีความอดทน ความมีวินัย สู้ไม่ถอย แม้จะเจอกับความท้าทายหรืออุปสรรคที่ยากลำบากระหว่างเรียน ในขณะเดียวกันการที่นิสิตวิชาชีพครูมีเป้าหมายชัดเจน มักจะหมั่นพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ เนื่องจากนิสิตวิชาชีพครูตระหนักถึงความสำคัญ ซึ่งอาจเกิดมาจากปัจจัยภายในตัวนิสิตที่เห็นถึงความสำคัญด้วยตัวเอง หรือได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยภายนอกจากอาจารย์ผู้สอนทำให้นิสิตวิชาชีพครูเห็นความสำคัญในการตั้งใจเรียนในรายวิชาชีพครู ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของคณะศึกษาศาสตร์ รวมถึงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นอกเหนือจากนี้ถ้านิสิตวิชาชีพครูมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน เมื่อนิสิตวิชาชีพครูไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน หรือจบการศึกษาไปประกอบอาชีพครูแล้ว ยังสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนได้ด้วย ดังนั้นหากหลักสูตรของสถาบันการผลิตครูสามารถกำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนในคณะศึกษาศาสตร์ได้อย่างชัดเจนจะช่วยส่งเสริมความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนให้แก่นิสิตวิชาชีพครูได้ดียิ่งขึ้น

3. แนวทางการส่งเสริมความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียน

การส่งเสริมความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนโดยอาจารย์และสถาบันผลิตครูให้กับนิสิตวิชาชีพครู อาจารย์ผู้สอนสามารถทำได้โดยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับรายวิชาตั้งแต่ช่วงแรกที่เริ่มสอน เพื่อให้นิสิตวิชาชีพครูตระหนักและเห็นความสำคัญของรายวิชานั้น ตลอดจนรับทราบเป้าหมายของรายวิชา นำไปสู่การสร้างแรงจูงใจให้กับนิสิตวิชาชีพครูในการกำหนดเป้าหมายของตัวเองได้อย่างชัดเจนตลอดจนจบคอร์สการเรียนรู้ในรายวิชานั้น ทั้งยังสามารถสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนิสิตวิชาชีพครูอีกด้วย นอกเหนือจากนี้ อาจารย์ผู้สอนและสถาบันการศึกษาที่ผลิตวิชาชีพครูสามารถจัดโครงการสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจกับนิสิตวิชาชีพครูโดยตรง หรือจัดขึ้นเฉพาะอาจารย์ผู้สอนเข้าอบมรมฟังสัมมนาได้ เพื่อพัฒนาความรู้ของตนเองให้มีความเข้าใจนิสิตวิชาชีพครูที่อยู่ในการดูแลของตนเองได้ดียิ่งขึ้น โดยนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากโครงการสัมมนาที่ได้เข้าร่วมมาปรับใช้กับนิสิตวิชาชีพครู โดยอาจารย์ผู้สอนที่ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวว่าบุคลิกภาพเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู หากนิสิตวิชาชีพครูมีบุคลิกภาพที่สอดคล้อง หรือใกล้เคียงกับอาชีพครูจะส่งผลให้มีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนมากกว่า เนื่องจากมีความง่ายต่อการปรับบุคลิกภาพของตนเอง อาทิ เช่น รู้จักตนเอง เพื่อพัฒนาจุดเด่นของตนเองอย่าง

เต็มศักยภาพ ปรับแก้ไขในจุดด้อยให้ดีขึ้น สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นรอบตัว สามารถทำงานประสานกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ โดยสื่อสารได้ดีในระดับหนึ่ง ตลอดจนเป็นบุคคลเป็นที่น่าไว้วางใจให้กับนักเรียนได้ นอกเหนือจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนิสิตวิชาชีพครูด้วย เช่น เพื่อน ความคิด ความเชื่อ การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความแตกต่างของบุคลิกภาพส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเรียนที่แตกต่างกัน ทั้งยังกล่าวว่าการอบรมเลี้ยงดูก็ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครูเช่นกัน โดยเฉพาะครอบครัวที่มีผู้ปกครองอย่างน้อย 1 คน ประกอบอาชีพครูมีแนวโน้มที่อยากให้ลูกเป็นครูด้วยเช่นกัน ซึ่งนิสิตวิชาชีพครูบางคนได้เรียนรู้และเห็นลักษณะงานของอาชีพครูมาตั้งแต่ยังเด็ก อาจมีความสนใจและรักในวิชาชีพครูด้วยตนเอง ในขณะเดียวกันยังมีนิสิตวิชาชีพครูที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพอื่นมากกว่า ได้ตัดสินใจมาเรียนตามที่คำแนะนำของผู้ปกครอง ส่งผลให้นิสิตมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนน้อยกว่านิสิตที่มีความสนใจในวิชาชีพครูด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามหากนิสิตวิชาชีพครูไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว หรือขาดกำลังใจจากผู้ปกครอง อาจทำให้นิสิตมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนน้อยกว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างเต็มที่เช่นกัน การสนับสนุนจากผู้ปกครองสามารถเป็นรูปแบบของการเอื้ออำนวยความสะดวกให้ลูกเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและทันต่อสถานการณ์รอบตัว เป็นต้น นอกเหนือจากบุคลิกภาพ การอบรมเลี้ยงดู รูปแบบการดำเนินชีวิตของนิสิตวิชาชีพครูก็อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนได้อีกด้วย โดยกล่าวว่าหากนิสิตวิชาชีพครูได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถาบันการศึกษาจัดขึ้นจะส่งผลให้นิสิตวิชาชีพครูมีทักษะทางสังคมมากยิ่งขึ้น เช่น การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งได้เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลจากรุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อนต่างคณะในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และต่างสถาบันการศึกษา เช่น การไปค่ายจิตอาสาหรือค่ายศาสตร์อื่นๆ ตามความสนใจของนิสิตวิชาชีพครู เนื่องจากในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ มักมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนานิสิตที่เข้าร่วมอยู่แล้ว ซึ่งสิ่งที่นิสิตวิชาชีพครูจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมและโครงการต่างๆ สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้ดีขึ้นยิ่งขึ้น เพราะนิสิตวิชาชีพครูจะมีประสบการณ์ที่หลากหลายกว่านิสิตที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ เลย ในขณะเดียวกันหากนิสิตวิชาชีพครูไม่ได้เข้าร่วมชมรมของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หรือกิจกรรมและโครงการอื่นๆ นอกเหนือจากกิจกรรมและโครงการในคณะศึกษาศาสตร์ นิสิตจะยังได้รับการปลูกฝังให้รักในวิชาชีพครูตั้งแต่ก้าวแรกที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เช่น โครงการมอบลูกเป็นศิษย์ มอบชีวิตเป็นครู ค่ายปลูกจิตสำนึกศึกษาศาสตร์ ค่ายครูอาสาพัฒนาชนบท เป็นต้น อย่างไรก็ตามอาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ได้มีความเห็นเพิ่มเติมว่าสิ่งสำคัญที่สถาบันการผลิตครูต้องมีแนวทางในการวินิจฉัยผู้เรียน มีกิจกรรมต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งวิธีการในการส่งเสริมให้นิสิตเกิดความรู้สึกอยากเป็นครู โดยต้องเริ่มจากการทำความรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปสู่การวางแผนและแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบุคลิกภาพของนิสิตวิชาชีพครูที่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์อาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบเห็นตรงกันเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครูว่าปัจจัยภายในที่เกิดจากนิสิตวิชาชีพครูโดยตรง เช่น ความสนใจในวิชาชีพครู การรู้จักตนเองและมีเป้าหมายของตนเองที่ชัดเจนเป็นปัจจัยที่สำคัญเป็นอันดับแรก โดยมีคุณลักษณะ เช่น ความมีวินัย ความอดทน ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ความโอบอ้อมอารี และการมองโลกในแง่ดี ล้วนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญและนิสิตวิชาชีพครูพึงมีอย่างยิ่งสอดคล้องกับพจมาลย์ สกลเกียรติ (2562) มีผลการวิจัยที่บ่งชี้ให้เห็นคุณลักษณะครูที่ดีในทัศนะของนักวิชาการอาจไม่ใช่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่สำคัญก็คือ ครูที่ผู้เรียนต้องการไม่จำเป็นต้องเป็นครูที่เก่งในด้านการสอนหรือด้านวิชาการ แต่ควรเป็นที่มีความพร้อมในด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านมนุษยสัมพันธ์ด้านการอบรมและการปกครอง ปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการจัดบริบทและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมของอาจารย์ผู้สอนจะส่งผลให้นิสิตรู้สึกตระหนักและเห็นความสำคัญของวิชาชีพครู ได้เรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพครูโดยตรง มีการจัดสัมมนาให้กับนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนำประสบการณ์ของตนเองมาพูดคุยแลกเปลี่ยนกับอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนด้วยกัน แล้วนำวิธีการแก้ปัญหากลับไปปรับใช้แก้ปัญหาของตนเองได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับ วิวัฒน์ ตู้จำนงค์[1], สำราญ บุญเจริญ[2], ศิริพร สุวรรณรังสี[3], และวงศกร คงอินทร์[4] (2566) กล่าวว่าสถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัยและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น แล้วนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีมาตรฐานการเรียนเกิดสมรรถนะตามที่หลักสูตรกำหนด องค์ประกอบในการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เกิดทักษะด้านต่าง ๆ ให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเองให้เกิดทักษะอย่างยั่งยืน ซึ่งถ้าหากอาจารย์ผู้สอนพยายามจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นตัวแบบที่ดีแก่นิสิตวิชาชีพครู จะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่นิสิตวิชาชีพครูได้อีกด้วย สอดคล้องกับพระมหาสุวัฒน์กิตฺติเมธี (คงยืน) และ สมควร นามสีฐาน (2565) กล่าวว่าการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอนาคตการจัดบรรยากาศมีทั้งด้านกายภาพเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และทางด้านจิตวิทยาเป็นการสร้างความอบอุ่นความสุขสบายใจให้กับผู้เรียนผู้สอนควรจัดบรรยากาศ 2 ด้านนี้ให้เหมาะสม นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะสร้างคุณลักษณะนิสัยของการใฝ่เรียนรู้ การมีนิสัยรักการเรียนรู้ การเป็นคนดี และการมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขในปัจจุบันและอนาคต

บุคลิกภาพเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู หากนิสิตวิชาชีพครูมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพครูจะส่งผลให้มีความมุ่งมั่นและ

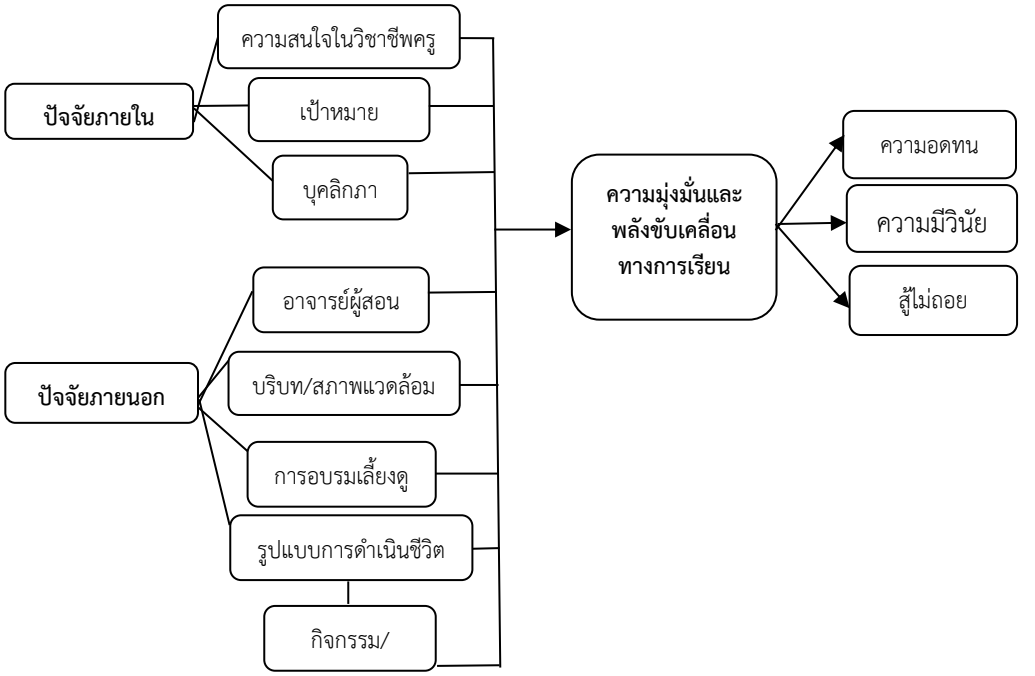
พลังขับเคลื่อนทางการเรียนมากกว่า เนื่องจากมีความง่ายต่อการปรับบุคลิกภาพของตนเอง เช่น รู้จักตนเอง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สื่อสารได้ดี ตลอดจนเป็นบุคคลเป็นที่น่าไว้วางใจ สอดคล้องกับธมล เกลียวกมลทัต, สมเจตน์ ภูศรี และ กฤษกนก ดวงชาทม (2562) พบว่าคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 8 ด้าน คือด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ ด้านการมีด้านการมีความรักและศรัทธาที่จะเป็นครู ด้านการมีบุคลิกภาพดี ด้านการเป็นนักประเมินที่ดี ด้านการใช้เทคโนโลยีได้หลากหลาย ด้านการมีทักษะในการสื่อสารที่ดี ด้านมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ทั้งนี้ บุคลิกภาพที่แตกต่างกันของนิสิตวิชาชีพครูแต่ละบุคคลนั้นล้วนได้รับมาจากอิทธิพลต่าง ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู เพื่อนที่กำลังคบหา หรือต้นแบบที่นิสิตชื่นชอบ เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครูด้วย ซึ่งนิสิตวิชาชีพครูบางคนได้เรียนรู้และเห็นลักษณะงานของอาชีพครูมาตั้งแต่ยังเด็ก อาจมีความสนใจและรักในวิชาชีพครูด้วยตนเอง ในขณะเดียวกันยังมีนิสิตวิชาชีพครูที่มีความสนใจในการประกอบอาชีพอื่นมากกว่า ได้ตัดสินใจมาเรียนตามที่คำแนะนำของผู้ปกครอง ส่งผลให้นิสิตมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนน้อยกว่านิสิตที่มีความสนใจในวิชาชีพครูด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามหากนิสิตวิชาชีพครูไม่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว อาจทำให้นิสิตมีความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนน้อยกว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างเต็มที่เช่นกัน สอดคล้องกับฉารีฝ๊ะ หัดยี[1]และ รูดียี๊ะ หะ (2563) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้จะเชื่อมโยงกับความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนที่นำไปสู่ความสำเร็จได้โดยการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งง่ายต่อการสอน เพราะมีความชอบเป็นทุนเดิมตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่นิสิตล้วนได้รับอิทธิพลมาจากภูมิหลังครอบครัวที่มีความต่างกัน

รูปแบบการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันของนิสิตวิชาชีพครูซึ่งเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนด้วย หากนิสิตวิชาชีพครูได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถาบันการศึกษาจัดขึ้นจะส่งผลให้มีทักษะทางสังคมมากยิ่งขึ้น เช่น การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และต่างสถาบันการศึกษา นิสิตวิชาชีพครูที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้ดีขึ้นยิ่งขึ้น เพราะจะมีประสบการณ์ที่หลากหลายกว่านิสิตวิชาชีพครูที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ เลย สอดคล้องกับอำนวย ช้างโต (2564) พบว่า ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนิสิต ส่วนใหญ่ต้องการได้รับความสนุกสนานจากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ และมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนิสิตโดย โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผู้นำกิจกรรมนันทนาการ สถานที่จัดกิจกรรม และอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมมีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของนิสิต สำหรับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตจากการตอบแบบสอบถาม นิสิตให้ความคิดเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียน เสียเวลาในการทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การอ่านหนังสือ การพักผ่อน อีกทั้งยังต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากในการร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง ในเรื่องของรูปแบบกิจกรรมบางกิจกรรมก็มีความยากลำบาก เหน็ดเหนื่อยและยุ่งยาก และไม่ค่อยมี

กิจกรรมที่น่าสนใจ ที่สำคัญคือช่องทางการประชาสัมพันธ์ การรับทราบข้อมูลข่าวสารที่ไม่ทั่วถึงและล่าช้า

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนของนิสิตวิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างมาก ส่งผลให้นิสิตวิชาชีพครูมีอุปนิสัยที่มีความอดทน ความมีวินัย สู้ไม่ถอย แม้จะเจอกับความท้าทาย หรืออุปสรรคที่ยากลำบากระหว่างเรียน ในขณะเดียวกันการที่นิสิตวิชาชีพครูมีเป้าหมายชัดเจนจะพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญ ซึ่งเกิดมาจากปัจจัยภายในตัวนิสิตที่เห็นถึงความสำคัญ หรือได้รับการกระตุ้นจากปัจจัยภายนอกจากอาจารย์ผู้สอน โดยความแตกต่างของบุคลิกภาพส่งผลต่อความมุ่งมั่นและพลังขับเคลื่อนทางการเรียนที่แตกต่างกัน รวมถึงนิสิตวิชาชีพครูที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสถาบันการศึกษาจัดขึ้นจะส่งผลให้นิสิตวิชาชีพครูมีทักษะทางสังคมมากยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งที่นิสิตวิชาชีพครูจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้ดีขึ้นยิ่งขึ้น แสดงดังภาพ ดังนี้

เอกสารอ้างอิง

ฉารีฝ๊ะ หัดยี และ รูดียั๊ะ หะ. (17, กรกฎาคม 2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จโดยตั้งต้นการ เรียนรู้ที่ "Passion" ของนักศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้*. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 11, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ฉัตรลดา เพ็งผลา[1], ประเสริฐ เรือนนะการ[2] และมนูญ ศิวารมย์[3]. (2558). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมุ่งมั่นในการเรียนและเจคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ที่มีการอบรมเลี้ยงดูและสไตล์การเรียนแตกต่างกัน*. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 21(2), 103-116. https: / / webopac. lib. buu. ac. th/ catalog/ ArticleItem. aspx?JMarcID =j00183811

ธมล เกลียวกมลทัต[1], สมเจตน์ ภูศรี[2] และ กฤษกนก ดวงชาทม[3] (2562). *รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนเอกชนจังหวัดชัยภูมิ*. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น, 6(3), 566-579. https:so0s.tci- thaijo.org/index.php/jg-mcukk/article/download/215733/155335/761645

พจมาลย์ สกลเกียรติ. (12, กรกฎาคม 2562). *การศึกษาคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 10, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

พระมหาสุวัฒน์กิตฺติเมธี (คงยืน) และ สมควร นามสีฐาน. (2565). *บทบาทครูในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข*. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(3), 588-597.https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/263698/176693

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2563). *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. https://www.ku.ac.th/th/faculty-of-education/

วิวัฒน์ ตู้จำนงค์, สำราญ บุญเจริญ, ศิริพร สุวรรณรังสี, และวงศกร คงอินทร์. (2566). *การพัฒนาหลักสูตรเป็นแนวทางกำหนดคุณภาพผู้เรียนในอนาคต*. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 8(3), 39-52. https://so06.tci-thaijo.org/org/index.php/mcjou/article/view/270115/181307

สุขุมาลย์ หนกหลัง และ ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ (2561). *การพัฒนาและตรวจสอบโมเดลสมการโครงสร้างของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นครูที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นครู เมื่อแรงจูงใจในการเป็นครูเป็นตัวแปรส่งผ่านและเป็น*

ตัวแปรปรับ. วารสารวิจัย มสด สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 14(2), 38-47. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/sduhs/article/view/186465

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *(ร่าง)กรอบทิศทางแผนการศึกษาแห่งชาติ* พ.ศ.2560-2574 http://www.plan.cmru.ac.th/documents/nation/01004.pdf

อดุลย์ วังศรีคูณ. (2557). *การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 : ผลผลิตและแนวทางการพัฒนา.* วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 8(1), 1-17. https://so01.tcithaijo.org/index.php. GraduatePSRU/article/view/55519/46101

อำนวย ช้างโต. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี* [กองบริหารทรัพยากรสุพรรณบุรี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ].